

UCZEŃ O SPECJALNYCH POTRZEBACH WYCHOWAWCZYCH ZACHOWANIA AGRESYWNE

W szkole dzieci agresywne najszybciej zwracają na siebie uwagę swoim zachowaniem. Często słyszy się na nich skargi, gdyż biją się z kolegami, popychają ich, kopią i znęcają się nad nimi, niszczą różne rzeczy zarówno swoje jak i cudze, skarżą, przeklinają, przezywają lub zastraszają. Dominuje u nich uczucie złości, którego nie rozumieją i nie potrafią właściwie wyrazić. Rówieśnicy odsuwają się od nich, nie chcą z nimi siedzieć, ani się z nimi bawić.

Agresja jest działaniem mającym na celu wyrządzenie komuś krzywdy, zadania bólu lub cierpienia. Czyny agresywne skierowane są przeciwko innym, sobie lub rzeczom i mogą przybierać formę bezpośrednią lub symboliczną. Przyczyny zachowań agresywnych pochodzą z różnych źródeł. Mogą je powodować np:

- mikrouszkodzenia układu nerwowego w okresie płodowym i okołoporodowym,
- sytuacja rodzinna,
- niewłaściwy styl wychowawczy,
- wzmacnianie zachowań agresywnych,
- brak zaspokajania podstawowych potrzeb dzieci,
- modelowanie, czyli przyjmowanie wzorców z otoczenia,
- agresywne gry komputerowe,
- brak umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych,
- trudności w nauce.

W pracy z dziećmi agresywnymi szczególnie istotne jest współdziałanie wszystkich środowisk wychowawczych i ujednolicenie metod postępowania. W trakcie spotkań ważne jest zwrócenie uwagi na bezpośredni kontakt

i spokojne rozmowy z uczniem, kształtowanie postaw życzliwości, spokoju, samoopanowania i cierpliwości. Ważne jest uczenie prawidłowego wyrażania emocji, w tym szczególnie złości. Spotkania indywidualne stopniowo należy uzupełniać pracą w grupie, by nabyte umiejętności uczeń mógł weryfikować w relacjach społecznych. Szczególnie pomocne jest uczenie empatii, przebaczenia, współpracy, asertywności oraz sprawnej komunikacji społecznej. Istotne jest też eliminowanie niekorzystnych wzorów zachowań i zastępowanie ich pozytywnymi, wzmacnianie i automatyzowanie prawidłowych zachowań poprzez ćwiczenia w różnych środowiskach społecznych.

W ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej możliwe jest objęcie ucznia dłuższymi oddziaływaniami pomocowymi np. w formie treningów umiejętności społecznych, treningów zastępowania agresji lub innych zajęć doskonalących umiejętności emocjonalno-społeczne.

LITERATURA:

- J. RANSCHBURG – LĘK, GNIEW, AGRESJA
- J. GROCHULSKA – REEDUKACJA DZIECI AGRESYWNYCH
- J. DANILEWSKA – AGRESJA U DZIECI – SZKOŁA POROZUMIENIA
- J. POSPISZYL – PRZEMOC W RODZINIE
- E. ŻABCZYŃSKA – PRZESTĘPCZOŚĆ DZIECI

*Materiały opracowała
mgr Urszula Zwoleńska
psycholog*